

Memo

Aan : Agendacommissie (datum plannen) en Fractievoorzittersoverleg (inhoud)
Van : Wethouder Gert van der Ham
Datum : 3 december 2025
Onderwerp : Verkenning motie begroting 2027

Aanleiding

Op 6 november heeft de raad de Motie (MO.1) Begroting 2027 ev aangenomen. Daarbij heeft de raad het college opgedragen:

- *In de periode tot de gemeenteraadsverkiezingen in 2026 samen met de raad en de ambtelijke organisatie een verkenning uit te voeren naar:*
 - 1) *een nieuwe opzet van de beleidsbegroting,*
 - 2) *mogelijke kaderstelling voor een solide financiële positie en*
 - 3) *strategisch financieel meerjarenbeleid**– die de raad beter in staat stellen inhoudelijke keuzes te maken. Deze verkenning dient ertoe goed voorbereid te zijn om zo in de nieuwe bestuursperiode in de Begroting 2027 de eerste stappen in deze beweging te kunnen zetten.*
- *Op korte termijn per programma inzicht te geven in de baten en lasten per taakveld, zodat beter inzichtelijk is welke taken onderdeel uitmaken van de betreffende programma's en de middelen die daarmee zijn gemoeid.*

De verkenning beoogt dat de raad in de volgende bestuursperiode beter in staat is om inhoudelijke keuzes te maken vanuit de kaderstellende en controlerende rol. Het overzicht met per programma inzicht in de baten en lasten per taakveld wordt afzonderlijk op korte termijn aan de raad verstrekt.

Voorstel

1. Nieuwe opzet beleidsbegroting

Om bij het opstellen van de begroting 2027 de eerste stappen te kunnen zetten in deze beweging stellen we voor om in de tweede helft van februari een werkbijeenkomst in te plannen.

In deze werkbijeenkomst met de raad komt op basis van de motie het volgende aan de orde:

Nieuwe opzet beleidsbegroting.

Hierbij stellen we voor een beeldvormende werksessie met de raad (en het college en ambtelijke ondersteuning) waarin we plenair de raad door middel van een presentatie informeren over methodiek en ontwikkelingen voor het monitoren van maatschappelijke effecten, waarna we met elkaar hierover in gesprek gaan.

Dit gesprek vindt plaats in groepjes over een aantal thema's (bijvoorbeeld wonen, sociaal domein, jeugd en veiligheid, genoemde thema's nog onder voorbehoud)

Resultaat van deze avond is een terugkoppeling met ervaringen uit de groepjes over de monitoring, vastgelegd in een verslag van de werksessie. Dit verslag is input voor een 'Plan van Aanpak Sturen op maatschappelijke opgaven en solide financiële positie'. Dit plan wordt in maart 2026 opgesteld, zodat de eerste stappen in deze beweging in de Begroting 2027 kunnen worden gezet.

2. Solide financiële positie

We stellen voor om hiervoor een bijeenkomst met de leden van de auditcommissie in te laten plannen in de tweede helft van februari.

In deze bijeenkomst met de auditcommissie komt op basis van de motie het volgende aan de orde:

Solide financiële positie.

Hierbij stellen we voor een gesprek over de methodiek. Dit gesprek is een vervolg op de auditcommissie van 15 juli 2025 en de presentatie die wordt gegeven in de bijeenkomst met de auditcommissie over de analyse van de financiële positie van de gemeente Alphen aan den Rijn op basis van de begroting 2026.

Resultaat van deze avond is een advies van de auditcommissie over de methodiek "solide financiële positie". Dit advies is input voor het Plan van Aanpak Sturen op maatschappelijke opgaven en solide financiële positie."

3. Strategisch financieel beleid

Onderdeel van de verkenning is een Impact analyse toekomstige ontwikkeling kapitaallasten (t.b.v. financieel beeld voor de coalitieonderhandelingen). Op grond van de inzichten uit deze impact analyse kan in de volgende bestuursperiode het strategisch financieel beleid verder worden uitgewerkt. De financieel technische aspecten uit deze impactanalyse worden meegenomen bij onderdeel 2 'solide financiële positie'. De financiële inzichten uit de impact analyse zijn relevant voor de reguliere P&C cyclus (Kadernota 2027 en Begroting 2027) én de coalitie-onderhandelingen.

Verzoek aan de agendacommissie:

Samengevat stellen we voor in week 9 (23, 24, 25 februari) van het nieuwe jaar een tweetal bijeenkomsten in te laten plannen:

1. Een werksessie met de raad, het college en ambtelijke ondersteuning. Duur van deze sessie zal zo'n twee uur zijn.
2. Een gesprek met de leden van de auditcommissie over de analyse van de financiële positie van de gemeente Alphen aan den Rijn. Dit gesprek zal naar verwachting 1,5uur aan tijd vragen.

Verzoek fractievoorzittersoverleg:

We stellen voor de aanpak van de verkenning inhoudelijk te bespreken in het fractievoorzittersoverleg.